

løgtingsvalið '90

Nýtt tíðarskeið í føroyskum politikki!!!

Javnaðarflokkurin fer, um vit fáa leiðsluna eftir valið, at føra ein politik, ið hevur til endamáls at fáa samfelagið í gongd aftur og búskapin rættaðan uppáftur.

Vit vita, at her eru stór tøk at taka og trupulleikarnir eru nógvir.

Uttanlandsskuldin er vaksin upp um oyruni á okkum, figgjarlóg landskassans hevur stórt hall og okkara livsgrundarlag, fiskivinnan, er í stórarí krepptur.

At bliva við at briglsla hvørjum øðrum skyldina av hesi krepptu, loysir ong ar trupulleikar.

Vit mugu koma viðari og siggja frameftir.

Sum er innflyta vit fyr stórri virði enn vit útflyta fyr, og tað er sjálvsagt, at í longdini fer hetta ikki at bera til. Tú kanst ikki

brúka meira enn tú tjanar.

Vit verða stutt sagt noydd at økja um útflutningsvirðið og minka um innflutningsvirðið.

Hvussu skulu vit so gera hetta?

Útflutningur okkara stavar at kalla allur frá fiskivinnuni, so tað er her tað økta útflutningsvirðið má koma. Hetta kann ikki gerast við at vit fara út at fiska meira, tí grunnar okkara eru longu ovfiskaðir, og krevja at vit minka veiðitrýstið.

Tí er neyðugt, at vit fáa nógv meira fyr eina nógv minni nøgd av fiski. Hetta er einasti møguleiki.

Tað fáa vit við at syrgja fyr, at tann fiskur, ið kemur upp á land, hevur hægstu góðsku.

Menningararbeiði verður gjørt, so henda feskari rávora kann leggja lunnar

undir ein matvøruindnað á høgum støði.

Her mugu tað almenna og tað privata ganga hond í hond og tað ber væl til. Alivinnan er eitt gott prógv um tað. Her gekk tað almenna á odda og gjørdi menningararbeiði, og í dag verður Fiskaaling ríkið sum ein forrættning, ið kappast á jøvnum fœti við tað privata, og tað er ongin, ið hevur ilt av tí.

Kunnu vit á henda hátt økja okkara útflutningsvirði, er nógv vunnið.

Skattalógin, ið javnaðarflokkurin vil fremja, kemur eisini at hava eina positiva ávirkan á búskapin.

Skattatrýstið fer at minka, men tað hevur sjálvsagt við sær, at landskassin fær færri inn-tøkur. Men, tá skattalógin verður tengd saman við

einum nýtssluskatti, fær landskassin eykaintøkur har.

Nýtssluskatturin kemur at virka soleiðis, at avgjöldini á mat, klæði og aðrar neyðsynjarvørur verða lág, meðan avgjöldini á luksusvørur verða høg.

Við øðrum orðum: Tú kemur sjálvur at ráða yvir hvat tú brúkar tinar pengar til.

Hetta kemur at tálma innflutninginum.

Vit mugu eisini spara, men vit skulu spara við ábyrgd.

Tað kann ikki gerast við at skera eitt sindur niður yvir ein kamb, tí tað verður alt lagt lamið.

Um tit skulu spara t.d. streym heima, so stytta tit ikki kókingina av eplunum við 30% ella sløkkja frystiboksina um náttina.

Nei, tá sløkkja tit heldur ta einu lampuna í stovuni.

Vit skulu endurskoða allar almennar stovnar og kanna, um ikki møguleikar eru fyr samanleggingum og rationaliseringum.

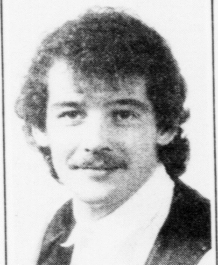
Hetta er ein partur av kósini, ið javnaðarflokkurin hevur lagt og sum kemur at merkja eitt nýtt tíðarskeið í føroyskum politikki.

Stuðlið ti okkum tann 17. november.

Gott val!

Petur Páll Mikkelsen

Valevni Javnaðarfloksins

Petur Páll Mikkelsen

Eysturoy

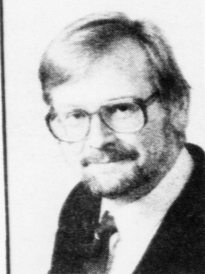
Fólk aftur í arbeiði

Í greinini greiðir Jóannes Dalsgaard frá støðu javnaðarfloksins til arbeiðsloysistrygging og kemur við hugskotum um, hvussu vit kunnu fáa gongd aftur á byggivirksemið í Suðurstreymoy.

Tað er nú greitt fyri øllum, at pástandurin hjá fráfarandi landsstýri um, at einki arbeiðsloysi er í landinum, er skeivur. Arbeiðsloysi er og tað er væl stórri enn skrásett hjá almannamyndugleikunum. Vanligt er jú, at fólk biða sum longest við at fara á almannastovuna ella á sosiala deild býráðsins at søkja sær hjálp undir arbeiðsloysi. Vit vita av royndum, at royndir verða allar aðrir útvægar, áðrenn tikið verður til tey ráð at fara til tað almenna eftir hjálp. Hetta er í og fyr seg spell, tí fólk hava jú sín fulla rætt til almanna-hjálpa eftir forsorgarlógini. Men hetta hongur nok saman við, ta hetz móti arbeiðsloysistrygging, sum hevur verið ríkin í Føroyum í mong ár og sum ger at fólk helst hvepja seg við at søkja um styrk undir vinnuloygi.

Tað er also skipanin sjálv, sum ger, at fólk ikki útvega sær ta hjálp, tey eiga og tí má onnur og sømiligari skipan fáast til

Valevni Javnaðarfloksins

Jóannes Dalsgaard

í Suðurstreymoy

vega. Henda skipan fær valla verið onnur enn ein arbeiðsloysistrygging. Hvussu henda skal verða figgjað, verður ein

politiskur spurningur, sum javnaðarflokkurin verður at loysa saman við sinum samgonguflokkum eftir valið. Tað vildi tí verið skeivt at bundið seg til eina ávísu figgjararskipan her og nú. Tó kundi ein hugsað sær einahverja skipan, har arbeiðsmarknaðurin og tað almenna í felag bóru tær figgjarlugu byrðarnar av eini veruligari arbeiðsloysistrygging.

Er tað soleiðis umráðandi at fáa skipað eina sømiliga arbeiðsloysistrygging sum skjótast, so er tað ikki minni umráðandi at fáa fólk aftur í arbeiði. Besta arbeiðsloysistryggingin er sum kunnu, at ríkin verður ein arbeiðsmarknaður- og búskaparpolitikur, sum tryggjar, at arbeiði alla tíðina er til allar hendur á sjøgv og landi.

Hvønn politik skulu vit reka til tess at tryggja, at so nógv sum møguligt so skjótt sum møguligt koma aftur í vinnu? Vit skulu reka ein aktivan og

miðvisan arbeiðsskapandi politik. Í Suðurstreymoy merkir hetta at okkara politikkar eiga at verða vendur móti ávisum portum av vinnulivinum. Hesir partar eru t.d. byggivinnan, fiskivinnan og tænastuvinnurnar.

Byggivinnan í Suðurstreymoy er hart rakt av tí stranga figgjar- og peningapolitikkinum hjá fólkaflakkinum, sambandsflakkinum og tjóðveldisflakkinum. Hesin politikur hevur verið ríkin uttan fyrilit og uttan at hugsað hevur verið um fylgjurnar. Tað fyrsta takið verður tí at fáa gongd aftur á byggivirksemið í Suðurstreymoy. Hetta er sera umráðandi fyrst og fremst tí tað er ein sorgarlekur, at so nógvir handverkarar og byggjarbeiðsmenn ganga uttan arbeiði. Men tað hevur eisini nakkar álvarsamar fylgjur uppá longri sikt. Her verður hugsað um vandan fyr, at nógv gott og væl útbúið fólk flytur av landinum. Longu nú eru nógv-

ir handverkarar fluttir til onnur Norðurlond. Tað er sjálvandi í sjálvum sær óført, at menn hava dirvi og áráði at smoyggja upp um armarnar og byrja av nýggjum í fremmandum landi. Alt bendir eisini á, at hesir menn klára seg væl og skjótt byggja sær eina nýggja tilveru í útlandinum. Men tað kann aldri vera tað rætta, at landsins myndugleikar sita hendur í favn, meðan ein partur av føroyingum so at siga verða ríkin úr egnum landi og tvungnir at byggja sær eina nýggja tilveru í fremmandum londum. Mangan er talan um væl útbúið og sera dugnaligt fólk. Skyldan hjá teimum stýrandi má vera, at skapa samfelagskarmarnar soleiðis, at rúm er fyri øllum at liva og virka her í landinum.

Hvat kann so verða gjørt frá almennari síðu fyr at fáa gongd aftur á byggivirksemið? Ikki so heilt litið. Vit kunnu fáa figgjararmarknaðin aftur at virka. Húsálansgrunnurin skal hava ein nógv stórri leiklut í figgingini av sethúsum, so sethúsamarknaður aftur kemur til livs. Íbúðagrunnurin eiga at fáa sína egnu fyrsting og alt fyr eitt at fara undir at byggja sethúsabúðir til útleigu og sølu. Stórir tørvur er framvegis á leiguíbúðum og ognaríbúðum og vit eiga ikki at lata okkum ræða av trupulleikum á Berjabrekku ella Undir

Fjalli.

Tað almenna eiga eisini at hava eitt minstamark av almennum byggingum í gongd í senn í Suðurstreymoy alla tíðina. Hetta byggivirksemið eiga at vera raðfest og fastlagt við lóg, so byggivinnan her í økinum alla tíðina veit, hvat hon kann rokna við frá almennari síðu. Við hesi skipan høvdu vit sloppið undan teimum stóru sveiggjunum í byggivirkseminum serstakliga í høvudsstaðarøkinum og fyrstøkur eins væl og tey, sum starvast í byggivinnuni kundu kent seg munandi tryggari í sinum dagliga yrki. Javnaðarflokkurin hevur onnur boð uppá at fáa fólk aftur í arbeiði og tað skulu vit vanda aftur til á øðrum sinni.

Jóannes Dalsgaard

